

Estatut català, a punt per a l'esborrany de l'esborrany

PARLAMENT DE CATALUNYA
Els membres de la ponència parlamentària que redacta la reforma de l'Estatut català.

És hora d'estatuts. A Catalunya i el País Valencià es negocia de fa temps, i podrien tenir nous textos abans de la tardor. Al Principat, tot i les tensions, especialment després de l'anomenada "crisi del Carmel", la ponència parlamentària que treballa en aquest camí des de fa un any i mig s'acosta a enllestir un esborrany d'articulat en primera lectura, però que de moment encara deixa per tancar aspectes tan bàsics com el finançament o la relació entre el Govern català i el de l'estat.

El procés delicat de redacció del nou Estatut de Catalunya va estar a punt de saltar pels aires quan va esclatar la polèmica del "3%", durant la crisi de l'esfondrament del túnel en construcció de la línia 5 de metro, del barri del Carmel de Barcelona.

Val a dir, però, que totes les forces polítiques catalanes es van afanyar a defensar la validesa de la ponència parlamentària que treballa en la redacció del nou Estatut, malgrat que les relacions entre partits de govern i els de l'oposició es van esquinçar. Més que per convicció, cap de les formacions catalanes no va voler convertir-se en la

responsable del fracàs de la negociació. Qui sap si és precisament aquesta mateixa por d'aparèixer davant de l'opinió pública com a dinamitadors del procés l'element que permet, en aquests moments, que els treballs de la ponència vagin avançant, lentament, però avançant.

Aquesta lentitud ha fet que els calendaris polítics previstos inicialment siguin cada cop més impossibles d'as-

Per tirar endavant el nou Estatut serà indispensable que CiU, PSC, ERC i ICV arribin a un acord quant al finançament

solir. Ara que ja fa més d'un any que s'han posat en marxa els treballs de la ponència, tot just s'acosta el final de la redacció d'un esborrany en primera lectura. La qual cosa significa que, tot just ara, la ponència haurà fet una primera lectura dels textos aportats per l'Institut d'Estudis Autònoms, organisme que depèn de la Generalitat de Catalunya i responsable de sistematitzar, redactar i articular les diverses aportacions fetes per institucions, partits, associacions, entitats i la ciutadania en general.

En aquesta primera lectura, els diversos grups parlamentaris i el Govern introdueixen les esmenes que creuen oportunes, que poden ser aprovades o no per la resta de grups. Els articles on no hi ha acord s'aparquen a l'espera d'una segona lectura. Aquest tipus de funcionament comporta que les interpretacions dels treballs de la ponència variïn molt segons qui les fa.

A grans trets, els membres del tripartit consideren que, malgrat les dificultats, s'ha avançat força en la redacció de l'esborrany d'Estatut. Els partits de l'oposició, en canvi, consideren que el més calent encara és a l'aiguera. El PP pensa que els punts tancats fins ara no són orientatius del grau d'acord, ja que no són els que requereixen decisions definitives. A CiU hi ha qui compara aquesta primera lectura amb un pàrquing, perquè cada tema que no aconsegueix acord "s'aparca". Consideren que, així, de moment, els partits del Govern venen més fum que veritables continguts de millora d'autogovern.

El fet és, però, que fins al moment s'han tancat prop de 140 articles de l'esborrany de l'Estatut, prop d'una vuitantena dels quals s'han deixat a l'espera d'una segona ronda de negociació. Pel que fa als continguts de l'Estatut, la ponència treballa en un articulat dividit per diversos títols: preàmbul i títol preliminar –pendents encara de debat–; títol I, "Drets i deures"; títol II, "Principis rectoris"; títol

III, "De les institucions de Catalunya" –pendent de debat–; títol IV, "De la seguretat" –pendent de debat–; títol V, "Competències"; títol VI, "De les relacions de la Generalitat amb l'Estat i amb altres comunitats autònomes"; títol VII, "De les relacions de la Generalitat amb la UE"; títol VIII, "De l'acció exterior de la Generalitat"; títol IX, "Reforma de l'Estatut".

Un dels temes que més dificultats pot generar en la negociació de l'Estatut català és el sistema de finançament. Tant ERC com CiU han defensat des d'un primer moment la necessitat que el futur Estatut fixi les bases del nou sistema de finançament, fins al punt de condicionar l'èxit del text a l'acord d'un model de finançament. Totes les formacions del Parlament català comparteixen la necessitat de millorar el sistema de finançament. La dificultat, però, serà el model. De moment, les tres formacions del Govern català negocien una fórmula de mínims per aportar-la a la ponència. Aquesta fórmula podria preveure la creació d'una agència tributària pròpia que actuaria de manera coordinada amb la de l'estat. El model consorciat d'agència, però, ja ha estat rebutjat per CiU, perquè al parer de la coalició nacionalista significaria poc menys que un canvi de nom de l'actual Direcció General de Tributs. La direcció de la federació també ha volgut retreure a ERC les rebaixes que, per a ells, la formació republicana està fent en el procés de negociació dins del tripartit

La proposta sobre el nou finançament que el tripartit ha consensuat, després

d'una reunió del dimecres 20 d'abril, reclama la capacitat normativa de la Generalitat de Catalunya sobre tots els impostos que es recaptin a Catalunya, tant els que són competència de la Generalitat com els que continuïn sent de l'estat. Els negociadors –Antoni Castells, Josep Huguet i Joan Saura– han mirat de no fer servir l'expressió d'agència "consorciada" per no provocar el rebuig de CiU. Caldrà veure si és només un canvi de forma o, en el fons, també acontenta CiU. Sens dubte, per tirar endavant el nou Estatut serà indispensable que CiU i les forces que integren el tripartit assoleixin un acord sobre el nou sistema de finançament, ja que aquest és una peça imprescindible per a la millora de l'autogovern.

Un altre dels esculls ha estat la definició de Catalunya. Finalment, la setmana passada, el PSC anunciava que definiria Catalunya com a "nació" en el títol preliminar de l'Estatut. Aquesta concessió, però, que CiU preferiria que es reflectís en el títol I del nou Estatut, i no en el preàmbul, és acompanyada, a més, d'un text que defineix els límits fins als quals els socialistes estan disposats a arribar: "Una nació que, en exercici del seu dret d'autogovern, es constitueix en comunitat autònoma d'acord amb la Constitució i l'actual Estatut, que és la seva norma institucional bàsica."

A banda d'aquest debat de definició, el títol I, de "Drets i deures", també és dels més discutits. Els grups de l'oposició consideren que aquest títol no hauria de ser present a l'Estatut, sinó que s'hauria de recollir en una carta amb rang de llei. De fet, Pasqual Maragall, uns anys enrere, quan era cap de l'oposició, havia defensat aquesta opció per a l'actual Estatut.

Pel que fa als treballs de la redacció del títol V, "Competències", un dels obstacles bàsics de desacord conceptual és el tipus de relació amb l'estat. Convergència i Unió i Esquerra Republicana tendeixen a apostar per reforçar la bilateralitat de la relació amb l'estat, mentre que el PSC i el PP defensen un nivell d'autogovern que no qüestionï l'actual sistema autònom que ha tendit cap a l'homogeneïtzació autònoma.

Enric Rimbau